

V I E N Y B Ė

72 M. 33 N.

BROOKLYN, N. Y.

1958 M. RUGPIŪČIO (AUGUST) 22 D.

TEL. APplegate 7-7257.

KAINA 15 C.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMO "KETURI DIDIEJI"...

AMERIKA NEDARYS NUOLAUDŲ IR NIEKAD NESIIMS "JĖGOS POLITIKOS"...

Valst. sekretorius Dulles praėjusį pirmadienį, veteranų

suvažiavime New Yorke, pasakė svarbią kalbą Amerikos užsienio politikos klausimu, ypač atkreipdamas dėmesį į netiesioginės agresijos problemą.

Vieni galvoja, sakė Dulles, kad taika bus surasta darant nuolaidas, kiti linkę laikytis jėgos politikos, pagaliau yra tie, kurie taiką nori užtikrinti puoselėdami teisės ir teisingumo viešpatavimą pasaulyje.

Nuolaidos veda ne į taiką, bet į karą ir Amerika tokią politiką atmeta.

Jėgos politika įmanoma tik prie absoliutinio despotizmo. Žmonės ten neturi jokio balso nustatant užsienio politiką. Bet Amerikoje žmonės yra viešpačiai ir vyriausybė jų tarnas. Tad tokiame demokratiame krašte, kaip yra Ameri-

ka, užsienio politika turi būti visų gyventojų suprantama ir remiama.

Amerikai tėra vienintelis

kelias, sakė Dulles, tai pripažinti tam tikrus esminius principus, nuo kurių priklauso taika ir tvarka pasaulyje.

UŽPUOLĖ VENGŖŲ PASIUNTINYBĖ

* Sveicarijos sostinėje Berne du vengrų pabėgėliai Endė Papp ir Sender Nagy ginkluoti įsiveržė į Vengrijos pasiuntinybę ir susišaudė su pasiuntinybės tarnautojais. Pasiuntinybei paprašius, atvyko šveicarų policija, kuri po trumpos kovos suėmė abu vengrus. Nagy nuo gautos žaizdos mirė ligoninėje, gi Papp, tardomas policijoje, pareiškė, kad šiuo įsiveržimu norėję atkreipti pasaulio dėmesį į Vengrijos tragediją, kaip tai prieš pusketvirtų metų padarė rumunai.

Vengrijos vyriausybė dėl šio įvykio pareiškė protestą, kad šveicarai palaiko teroristines pabėgėlių grupes. Sveicarija kaltinimus atmetė atsakydama, kad jei jieškoma kaltininkų, tai reikia juos jieškoti tragiškuose įvykiuose, kurie privertė tūkstančius žmonių apleisti savo tėvynę ir jieškotis prieglaudos svetur. Tačiau šveicarai pradėjo atidžiau sekti vengrų pabėgėlius ir policijos viršininkas pareiškė, kad niekam nebeleisiant stovinėti prie pasiuntinybių.

VIRŠUJE: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo, įvyksiančio rugpiūčio 28 - 31 d. New Yorke, "Keturi Didieji": (iš kairės) J. Slepetyš - JAV Tarybos Prezidiumo pirmininkas, prel. J. Balkūnas - PLB Seimui rengti komisijos pirmininkas, V. Meilus - Kanados LB Centro Valdybos pirmininkas ir St. Barzdukas - JAV Centro Valdybos pirmininkas.

Vyt. Maželio nuotrauka

• Grotone, Conn., nuleistas didžiausias atominis povandeninis laivas Triton, 5,900 tonų. Jis yra 130 pėdų ilgesnis už Nautilus.

• Praėjusį sekmadienį Amerikos aviacija bandė į mėnulį paleisti raketą, bet ši po 77 sekundžių sprogo. Kitas bandymas bus daromas rugsėjo mėnesį. Maskvoj stebisi, kad amerikiečiai tiek daug reklamuoja pasiruošimus. Rusijoje skelbia tik pavykusius darbus. Amerikiečiai kai nori, moka paslaptį išlaikyti. Pav., niekas nežinojo apie Nautilus pasiruošimus perplauti Sibirą ašigalį.

• Brazilijoje besilankančiam Lietuvos Aukščiausios Tarybos Prezidiumo pirmininkui J. Paleckiuviui vietos lietuviai komunistai suruošė priėmimą, į kurį atsilankė kun. J. Seškevičius ir tėvas J. Bružikas. Juodu bandė su Paleckiu pasikalbėti, bet komunistai pasistengė nuo jo atitolinti.

• Vilniaus radijas pranešė, kad Lietuvos aukščiausiojo teismo sprendimu "buržuazinis nacionalistas" Algirdas Petronis už vedimą aktyvios kovos prieš revoliucinį judėjimą sušaudytas.

MIRĖ SKAITYDAMAS VIENYBĖ

Motiejus Novickas

Rugpjūčio 14 d. Dayton, Ohio, mirė senosios kartos lietuvis Motiejus Novickas.

Gimęs 1891 m. Lietuvoje Diržių km. Zeimelio valsč. Štaulių apskr., prieš 44 metus bėgdamas nuo rusų caro kariuomenės, atvyko į Ameriką. Kaip ir visiems senosios kartos ateiviams, Motiejui teko sunkiai dirbti. Amerikai įstojus į pirmąjį pasaulinį karą, Motiejus buvo paimtas į kariuomenę ir pasiųstas į Prancūziją, kur kautynėse ties Verdūn buvo sunkiai sužeistas.

Karui pasibaigus ir Lietuvai pasiskelbus nepriklausoma valstybę, Motiejus parašė keletą laišku į tėviškę ir broliui Antanui (inž. A. Novickui, dabar gyvenančiam New Yorke). Tačiau, susirašinėjimas staiga nutrūko -- laiškai iš Lietuvos nebepasiekdavo adresato. Brolio Antano pastangos surasti Motiejų per mūsų konsulatą ir kitas įstaigas liko be pasėkų.

1949 m. inž. Antanui Novickui atvykus į Ameriką ir dalyvaujant New Yorke ALT konferencijoje, jį užkalbino kun. V. Katarškis, klausdamas, ar jis neturįs brolio Daytonė, nes vienas jo parapijietis esąs labai į jį panašus ir vienpavardis. Išskalbėjęs paaiškėjo, kad tikrai yra tas pats ilgai pajėskomas brolis Motiejus, tik Mike ar Michael vadinamas (taip imigracijos įstaigos buvo įrašiusios). Neuzilgo broliai susitiko. Jų džiaugsmui ir kalboms nebu-

vo galo. Kaip paaiškėjo Motiejus po sunkaus sužeidimo fronte buvo netekęs limto nuošimčių darbūgumo ir 14 metų praleido veteranų ligoninėje, nutraukęs ryšį su pasauliu, visam amžiui pasilikdamas palieges, galėdamas dirbti tik protarpiais.

Paskutiniuoju metu Motiejus Novickas gyveno Daytonė veterano pensijos, rūpestingai žmonos Ruth globojamas. Jis buvo draugų ir kaimynų mėgiamas už nuoširdų būdą. Buvo jautrus artimui. Vos dar prieš mėnesį iš savo menkos pensijos sutaupyti išsiuntė stuntinį broliui esančiam Sibire.

Motiejus mirė staiga širdies smūgliu su Vlenybe rankoje, kurią jam brolis siuntinėjo ir kuri buvo jo mėgiamiausių laikraščių.

Palaidotas rugpjūčio 19 d. Dayton Kalvarijos kapinėse veteranams skirtoje vietoje. Pamaldas atliko kun. V. Katarškis, palydėjęs jį į amžino poilsio vietą. Laidotuvisė greita našlės Ruth, dalyvavo brolis Antanas, atskridęs iš New Yorke ir visas būrys bičiulių ir kaimynų.

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užėgų Brooklyne.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-9533

Sen. Knowland tarp lietuvių

Los Angeles, Calif. -- Kalifornijos Lietuvių Diena, kuri įvyks rugsėjo 7 d., sekmadieni, Los Angeles Breakfast Klubo patalpose, 3201 Los Feliz Blvd. bus didžiulė Vakarų Amerikos Lietuvių šventė.

Ši Kalifornijos Lietuvių Diena, kaip ir visos praeityje, yra rengiama šv. Kazimiero lietuvių parapijos Los Angeles mieste, kuriai sumaniai ir energingai vadovauja kleb. kun. J. Kučingis. Paprastai į Kalifornijos Lietuvių Diena suplaukia masės lietuvių iš visos Kalifornijos ir aplinkinių valstybių. Kleb. kun. J. Kučingis tikisi šiais metais turėti iki 3,000 lietuvių Kalifornijos Lietuvių Dienoje.

Į Kalifornijos Lietuvių Dieną atvyks ir pagrindinę kalbą pasakys didysis Lietuvos ir lietuvių reikalų gynėjas senatorius William F. Knowland. Šioje šventėje dalyvaus ir senatoriaus žmona Helen Knowland. Be senatoriaus Knowland, Kalifornijos Lietuvių Dienoje dalyvaus kongresmanai Lipscomb, McDonough, Hiestand ir visa eilė žymių amerikiečių.

Kalifornijos Lietuvių Dienos meninę programą atliks solistė A. Stempuzienė iš Clevelando, komp. Broniaus Budriūno vadovaujamas šv. Kazimiero parapijos choras ir S. Fledzinskienės vadovaujama tautinių šokių grupė. Nėra jokios abejonės -- meninė programa bus visiškai sužavėti.

Pirmajai daliai Kalifornijos Lietuvių Dienos vadovaus teisėjas Joseph Peters-Petraltis, gi meninės dalies vedėja bus filmų aktorė Rūta Kilmonytė.

Po programos bus duodami pietūs bei užkandžiai; bus parduvinėjami gėrimai. Tuoj po programos erdvoje Los Angeles Breakfast klubo salėje prasidės šokiai. Šokiams gros lietuvių N. Krafo orkestras. Pradžią 2 val. po pietų. (lv)

K. Ostrausko knyga Kanarėlė prieš 3 savaites išėjo iš spaustuovės. Knygos leidėjai - Santaros Centro Valdyba.

Lietuviškos vasarvietės

LIETUVIAI ATIDARĖ VASARNAMĮ

Puikios Jūrų Maudynės Prie Pat Namu
Išrenduojame apartmentus po 2, 3, ir 4 kambarius.

Taipgi išrenduojamė paskirus miegamuosius kambarius su public kitchen. Kainos nebrangios.

Užsisakykite vietas laišku arba telefonu.

Violet's Guest Home

125 Atlantic Ave., Atlantic City, N. J.
Telefonas 5-2338

NIDA -- geriausia vasarvietė CAPE COD, MASS.
Veikia iki rugsėjo 30 d. Kreiptis: V. NORVAISIENĖ,
West Hyannisport, P.O. Box 367, Cape Cod, Mass.
Tel. Hyannis: SPing 5-3987; Bostone AVenue 8-8079.

TRAKŲ VASARVIETĖ -- THOMPSON, CONN.
Prie Quatic Ežero. Geriausia vieta Naujojoje Anglijoje
Jieškantiems poilsio. Maistas ir kambarys \$35 savaitėi.
Kreiptis: MRS. G. PAKNYS, Box 126, THOMPSON, CONN.
Tel. Walnut 3-2836 (Putnam).

NAUJA VASARVIETĖ -- CAPE COD, MASS:
Ideali vieta šeimoms ir pavieniams asmenims. Geros
sąlygos -- sveikas maistas. Kreiptis: STASYS LUSYS,
105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EVERgreen 7-5576.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

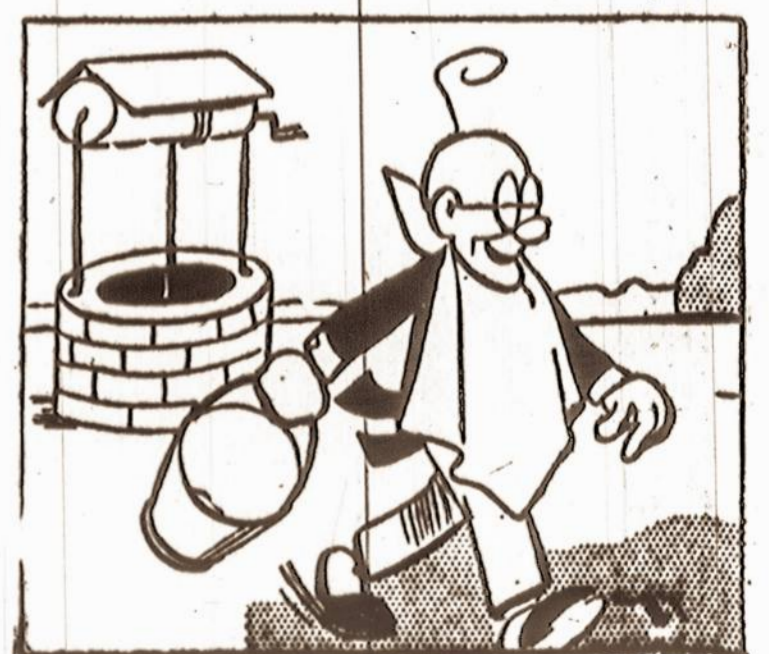
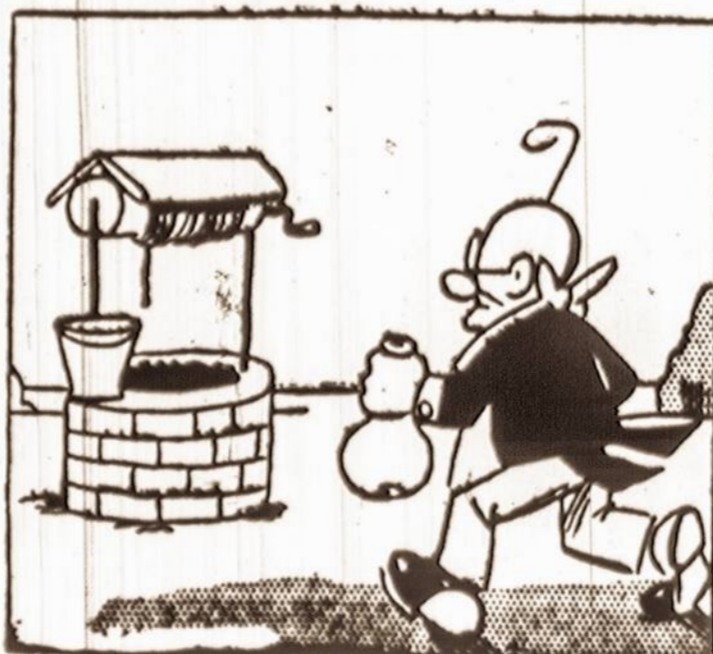
(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: PÓplar 5-4110

Visame New Yorke nerassite gražesnių ir patogesnių salyų kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengetumėte: koncertą, vestuves, prakalbas ar šokius
-- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių --
L. MOLIN, Reikalų Vedėjas
320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 7-1123

Melchijoro Puteleš nuotyčiai

VILNIUS.

J. Kuzminskio raižinys

Lietuva bus atstovaujama Civitas Dei paviljone

Lietuvos Pasiuntinybė prie Sv. Sosto džiaugiasi galėdama pranešti, kad Lietuvos Bažnyčia, kaip ir kitų pavergtųjų tautų bažnyčios, bus atstovaujama Civitas Dei paviljone, Tylos Bažnyčios skyriuje, Briusely.

Techniškas eksponatų paruošimo darbas jau pradėtas vykdyti.

Ta pačia proga pažymėtina, kad Briuselio Pasaulinės Parodos lietuviams lankytojams bus duota proga priėti prie išpažinties savo gimtąja kalba.

MŪSŲ PROSENELIŲ PAPROČIAI

Anais laikais lankę Lietuvos kraštą svetimieji pastebė, kad lietuviai ir jų giminičiai buvę labai vaikingi žmonės. Atvykusi į jų namus svečią vaišindavo alumi, midumi ir visokiais skanėšiais. Labai mėgdavę mūsų proseneliai ir papuotauti: pabaigę darbus, per vestuves ar laidotuves keldavę didelius puotus. Nuskriausti svetį, kad ir svetimšali, lietuviui atrodė baisus dalykas: tarsi ne tik tėvų papročio laužymas, bet ir dievų rūstinimas.

Kai kurie senovės rašytojai pastebė, kad tai esą ramūs ir taikūs žmonės, padeda artimui, nelaimėi ištikus. Senatvės sulaukusius žmones globodavę, ir nebūdavę iškirtų iš kitų žmonių tarpo elegētą pavargėlių: negalinčius dirbti bendrai maitindavę ir karšindavę, iš sodybos į sodybą vežiodavę.

DARBUI PAGARBA

Darbas būdavo labai gerbiamas. Ir ta mergaitė pirmoji išvysdavo tėvo kiemelį jaunikiuojant, kuri būdavo darbštesnė verpejė bei audejėle. Tačiau ir mergelės žilurėdavo, kad būsimasis vyras būtų darbštas žmogus ir geras žmonos globėjas.

Ką dirbdami, linksmindami ar į karą įdami, mūsų proseneliai vis dainuodavo. Dainoj jie guosdavęsi ir liūdesį, skausmą išliedavę. O tos dainos tokios malonios, švelnios, dažnai liūdnos. Pvz.:

Augin tėvas sau sūneli, sau sūneli,

JONAS MIŠKINIS

Sakė užaugęs artojėlis, užvadėlis,

Bet užaugo raituzėlis, kareivėlis.

Reik sūneli karan duoti, karan duoti,

Reik žirgelį pabalnoti, pabalnoti,

Reik kardelį papustyti, papustyti.

Nors senovėje lietuvių tauta, mūsų dainų domėnims, nebuvo agresinga, svetimų žemių nenorėjo, svetimų lobių bei turtų netroško; bet savo žemę, per amžius ašaromis ir krauju laistė. Savosios žemės, savo rankomis sukurtų vertybių proseneliai svetimiams neužleisdavo, neatiduodavo. Tasai lietuvių ryžtumas, patvarumas, atkaklumas šviesia viltimi lydi visus jojo kovos žygius su daina. Tačiau tiek papročiuose, tiek dainose dvelkia nuoširdus ramumas, būtent:

Prie Šarūno dvaro žirgeliai stovėjo,

Tenai jauni bernuzėliai į karelių rengėsi.

-- Lik sveika sesele, ir jauna mergelė,

Mes parvešim, mes parvešim puikių dovanėlių.

Sesei kasnykėlių, mergelei žiedėlių,

O senajai motinėlai aukso sidabrėlio.

Bet iš kur gi mes žinome tas dainas? O kogi nežinoti, kad daugybė per šimtus metų yra išlikę ligi šių dienų. Tikrai šiandien daugelį tų gražių dainų motinėlės mirdamos nusineša į kapus.

KERŠTAS UŽ LAISVĘ

Tačiau be šių papročių, laikydavosi ir keršto papročio. Kam nors užmušus ką vienos gimines, ta giminė nerimaudavusi, kol kas iš jos neužmušdavęs užmušėjo arba jo artimųjų.

Labai mylėjo mūsų seneliai laisvę. Todėl kai ėmė lankyti Lietuvos kraštą kryžiuočiai, tai mušdavosi su jais iš paskutiniųsios. Kad dievai padėtų nugalėti priešą, kartais aukodavo jiems sugautų prieško belaisvių, o jų kraujuje savo ginklus vilgindavę. Matydami nebeįstverią, bevilydavę kartais patys išsizudyti, nekaip priešui vergais patekti. Taip yra padarę 1336 Pilėnai.

GAMTOS JĖGŲ GARBINTOJAI

Mūsų proseneliai yra buvę gamtos jėgų bei padarų garbintojai. Lietuviams tada rodėsi,
(Tęsinys 10 psl.)

Trims tautinėms sukaktims — Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 40 metų, Lietuvos himno autoriaus V. Kudirkos gimimo 100 metų ir Lietuvos globėjo šv. Kazimiero gimimo 500 metų — atžymėti —

Rugpiūčio 31 (sekmadienį prieš "Labor Day") 2 val. p.p.

Carnegie Hall, 154 W. 57th Street, New York, įvyksta

PLB SEIMO KONCERTAS

DALYVAUJA: Čiurlionio ir Dainavos Ansamblių, Pirmyn ir Varpo chorų **Jungtinis choras**; solistai: S. Baranauskas, A. Brazis, J. Kristolaitytė, A. Stempuzienė, J. Žukas (vargonais); **Simfoninis orkestras**. Programoj: B. Budriūno, V. Jakubėno, J. Karnavičiaus, kun. B. Markaičio, S.J., S. Šimkaus, J. Žilevičiaus veikalai.

Bilietai nuo \$5.75 ložėse ir parterėje iki \$1.— balkone.

PO KONCERTO, rugpjūčio 31 d., 7 val. vak., Stattler viešbutyje, 7th Ave., 32 & 33 St., New York, įvyksta PLB Seimo

PABAIGTUVIŲ BANKETAS

menu su vynu — po banketo — šokiai — bilietas \$10.—

Koncerto ir banketo bilietų galima gauti:

Brooklyne: Pilečių Klube, 280 Union Ave.; Atletų Klube, 1332 Halsey St.; J. Ginkaus krautuvėje, 495 Grand St.; pas kun. V. Dabušį ar P. Jurkų ("Darbininkas"), 916 Willoughby Ave.; I. Banaitytė, 192 Arlington Ave.

Woodhaven, N. Y.: J. Andriušio Haven Realty, 8709 Jamaica Ave.;

Paterson, N. J.: A. Rugys, 212 Lawrence Pl.;

Kearny, N. J.: K. Barzdukas, 273 Chestnut St.;

Newark, N. J.: Mrs. Trečiokienė, 84 Van Ness Pl.;

Hartford, Conn.: W. M. Chase, 275 Farmington Ave.;

Elizabeth, N. J.: K. Bartys, 218 Franklin St.;

Waterbury, Conn.: P. Vileišis, Allerton Rd., Middlebury, Conn.;

Worcester, Mass.: A. Gražulis, 46½ Providence St.;

Flushing 55, N. Y.: V. Vaitiekūnas, 137-16 N. Hempstead

Tpkė, Independence 3-1652;

Maspeth, N. Y.: V. J. Atsimainymo parapijoj, 64-14

56th Rd., DA. 6-2236.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886

Juozas Tysliava
Editor and Publisher
192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, New York
Tel. APplegate 7-7257

Entered as Second Class
Matter October 23, 1907 at
the Post Office of Brooklyn
N. Y. Subscription Rates:
USA, Canada and other
countries \$7.00 for one
year. Advertising rates on
application.

Darbo diena

Prieš 76 metus New Yorke įvyko pirmas Darbo Dienos paradas. Dienraštis New York World tada rašė, kad 20,000 linksmų ir dainuojančių darbininkų, po masinio mitingo Union Square, žygiavo Broadway gatve, nešdami plakatus su įrašais:

"Aštuonios darbo valandos, aštuonios poilsio valandos, aštuonios laisvalaikio valandos!"
"Darbas kuria turtą!" "Visi žmonės yra lygūs!" Tikriausias vaistas yra organizacija ir balsavimas!"

Tai vyko 1882 m. rugsėjo 5 d. Svarbiausias tos Darbo Dienos šventės punktas buvo atšvesti aštuonių valandų darbo dieną. New York Times leidėjas užliarmuotas išpėjo, kad aštuonių valandų darbo diena subankrutins industriją ir kad iš to sekąs tingniavimas tik dar padidins nusikaltimų ir nuodėmių skaičių!

Tokiu būdu buvo sutikta pirmoji Darbo Diena.

Prieš 76 metus darbininkų Unijos turėjo tik 45,000 narius. Šiandien yra 18,000,000.

Kai Darbo Diena buvo pirmą kartą suorganizuota, vidutinis fabriko darbininkas uždėdavo 12 dolerių už 60 valandų savaitėje darbą. Šiandien vidutinis jo uždarbis siekia 83 dolerius už 40 valandų savaitės darbą. Atsižvelgiant į pakilusias kainas šiandien vidutinis darbininkas už savo algą gali pirkti tris su puse karto daugiau, negu pirmos Darbo Dienos laikais.

Daugumas iš 1882 m. svajotojų idėjų šiandien jau įgyvendintas. Mažiausias atlyginimas už valandą yra pakeltas ligi vieno dolerio. Federalinė Saugumo Sistema, įkurta 1930 m., nuolat gerinama ir plečiama, ir jai priklauso taip pat labdaros ir pensijų fondai, finansuojami industriją, taip kad darbininkams nėra ko bijoti seno amžiaus, ligos ar kitų nelaimių. Mokesčiai, nustatyti pagal algas, taip taip prisidėjo prie daug lygesnio padalinimo padidėjusio tautinio uždąbio.

Trumpai suglaudus, po pirmosios Darbo Dienos Amerikoje vyko taiki ir tikra ekonominė, politinė ir socialinė revoliucija. Ir šioje taikingoje revoliucijoje, kuri pakėlė Amerikos gyvenimą, organizuotas darbo ekonominis ir politinis vaidmuo pasaulio ir tautinėse problemose pasidarė daug svarbesniu ir lemiančiu. (CC)

ATSARGIAU SU PATRIOTIZMU

Patriotizmas linksniuojamas kur reikia ir nereikia.- Juo teisinama talka bolševikams ir... pramogų programa.

- Įdomi smulkmena iš 1926 metų seimo rinkimų.

Patriotism is the last
refuge of a scoundrel

Samuel Johnson

Jau ilgesni laiką piktinuos nereikalingu žodžio "patriotizmas" linksniavimu, tačiau iki šiol rašyti šia tema nesiryžau dėl jos opumo. Jei dabar rašau -- dėl to kaltas inž. dr. J. Gimbutis laiškas rugpiūčio 1 d. VIENYBĖJE.

Kaip skaitytojai gal atsimena, J. Gimbutas, vienas iš 60 signatarų pasirašusių pagarsėjusį "nuosmukio" manifestą, tame laiške daro kai kurių priekaištų man dėl to manifesto komentary, o kolegą Clevelande J. Antanaitį net kaltina prasilenkus su tiesa. Girdi, negali būti, kad A. Mikulskis būtų manifesto pasirašymą pavadinęs "gėda lietuvių tautai". Kodėl? O gi todėl, kad J. Gimbutas pažįstas "Mikulskį, Ciurionio ansamblio vedėją, kaip patriotą ir menininką." Išėitų, kad visi patriotai ir menininkai turėtų galvoti vienodai!

Gyvenimo faktai sako ką kitą. Pavyzdžiui, 1940 m., bolševikams vos į Lietuvą žengus, visa eilė politikų ir menininkų, grubiai tariant, puolė laižyti Stalinai batus. Jei dabar nori išsiaiškinti jų motyvus, gauni atsakymą, kad tai jie padarė "patriotiniais" motyvais, norėdami padėti lietuvių tautai su mažesniais nuostoliais pernešti sovietų okupaciją. Galimas daktas, kad kai kur ir tikrai būta tokio noro, tačiau antra vertus tokie "patriotiniai" veiksmai paprastai buvo susiję ir su egoistiniu noru naujoje būklėje išsikvoti sau geresnę vietą, kas, žinoma, tokios rūšies

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

"patriotizmą" atpigina. Man rodo, kad tokios rūšies "patriotas" kiek skiriasi nuo tokio patrioto, kuris neįteško sau jokios naudos, bet kartu su N. Hale šaukia: "Gailuos tik vieno -- kad galiu tik vieną kartą žūti už savo tėvynę". Mes turėjome ir turime tokių tikrų patriotų. Turime žuvusių, pasiaukojusių. Gal jų pagerbimui vertėtų liautis ne vietoje linksniuoti patriotizmo žodį?

Kodėl Mikulskis pavadino manifesto pasirašymą "gėda lietuvių tautai"? Man atrodo todėl, kad jis jame įžiūrėjo tam tikrų priekaištų sau. Juk niekam nepaslaptis, kad to manifesto paskelbimą paskatino bendruomenės seimo proga rengiamos meninės pramogos, už kurias atsakomybę neša A. Mikulskis. Didelė manifestą pasirašiusių menininkų dalis galvojo, jog seimo proga (ir bendruomenės pinigais) reiktų leisti pasireikšti atskiriems mūsų meno kūrėjams, sudaryti galimybę jiems pademonstruoti savo sugebėjimus ne vien tik savo tautiečiams, bet ir platesnei amerikiečių visuomenei arba bent jos meno žinovams. Už tat jie norėtų matyti meno parodą (kas, atrodo, ir pasisekė), apvalytą nuo tokių kūrinių, kurie gal būt veikia mūsų sentimentą tėvynei, sakykim mūsų "patriotizmą", bet nieko nesako svetimam meno žinovui. Suprantama, kad amerikiečių meno žinova yra susidomėję tik vadinamu "moderniu" menu, todėl aiškus ir parodos rengėjų noras išstatyti

ti tik mūsų daugiau ar mažiau "modernius" kūrinius. Dėl to juk ir kilo visas triukšmas! Panašiai ir muzikos srityje. Kodėl nepademonstruoti to, kas galėtų amerikiečius sudominti mūsų dabartinių kompozitorių kūryba, o ne samdyti brangaus simfoninio orkestro atlikti abejotinos vertės mėgėjų kūrinius mėgėjams diriguojant? Jei tokia paroda ir toks koncertas suruošti pagal Amerikos standartą padėtų vienam kitam mūsų menininkų padaryti tam tikrą įspūdį, gauti amerikiečių kritikos pagirimus, naudos būtų visai tautai.

A. Mikulskis, atrodo, buvo tokios pažiūros, kad reikia daugiau žiūrėti savo publikos interesų ir skonio. Ir štai tikrai seimo proga New Yorko lietuviams koncerte patiekiamą tikrą "lietuvišką mišrainę", nieko nesakanti neturintiems tautinio sentimentu. Galimas daktas, kad tokia programa yra tikslingesnė, nes rugpiūčio 31 d. dar nėra prasidėjęs muzikinis sezonas ir sunku būtų sutelkti daugiau amerikiečių muzikos žinovų. Pagaliau bendruomenei svarbu įtikinti ir savo narius, kad jie maloniai galėtų praleisti laiką. Čia gali būti įvairių pažiūrų. Ir jomis galima pasikeisti ramiau būdu, nevadinant vienos "gėda lietuvių tautai" ir nepelnuojant į kitos pažiūros atstovo "patriotizmą ir menišumą".

Skaityt Mikulskio-Gimbuto kontroversiją, prisimina panašūs atsitikimai politinėje srityje. Štai pavyzdžiui Lietuvoje artėjant 1926 metų seimo rinkimams valstiečių liaudi-

VIRŠUJE: Praėjusią savaitę pas prelatą J. Balkūną buvo susirinkusi posėdžiui PLB seimui rengti komisija. Nuotraukoje dalis dalyvių: (iš kairės) A. Vakselis, dr. B. Nemickas, V. Vaitiekūnas, J. Maurukas, komisijos pirmininkas prel. J. Balkūnas, J. Šlepetys, W. Dilis, A. S. Trečiokas ir A. Ošlapas.

Vyt. Gėdgaudo nuotrauka

ninkų partijai buvo skubiai reikalingi pinigai. Iš kur jų gausi, jei ne iš pasiturinčių Amerikos lietuvių. Nedelsiant vienminčiams Amerikoje buvo išsiuntinėti moteriška ranka kuriuose nurodoma, kad krikščionims demokratams valdant Lietuvoje siaučia tikra diktatūra, kuriai sulaužyti skubiai reikalingi doleriai. Savaiame suprantama, kad priešrinkiminėje kovoje prieš nesigallima, todėl ir padėtis piešiama galimai juodžiau, bet kas dabar mane nustebino buvo to laiško pabaiga, kurioje pažodžiui teigiama, kad krik. demokratams dar kartą laisvės rinkimus, Lietuvoje įsigalėsia bolševikai arba ją okupuojama lenkai! Atseit, apeliuojama į amerikiečių lietuvių patriotizmą. Tuos laiškus pasirašė ne kokie eiliniai agitatoriai, bet tokie žmonės kaip Mykolas Sleževičius, dr. Kazys Grinius, Felicija Bortkevičienė, J. Makauskis, kuris savo ranka paprašė aukų lapus su pinigais grąžinti jam.

Kaip žinia, tų pačių metų pabaigoje įvyko perversmas, kuris nuvertė rinkimus laimėjusių liaudininkų valdžią. Krikščionių demokratų politikai tada aiškino, kad tik perversmas išgelbėjęs Lietuvą nuo bolševizmo!

Tokiu būdu ne tik meno, bet ir politinėje srityje pavojinga be reikalo operuoti patriotiniais šūkiiais ir motyvais. Juos per dažnai vartojant galima susilaukti blogų rezultatų, nes kaip prieš porą šimtų metų jau pastebėjo S. Johnsonas, patriotizmo skraiste nesidrovi prisidengti ir paskutiniai laurai.

Panevėžys karo audroje...

PO ILGO BOMBARDAVIMO IŠGIRDAU VOKIŠKAI KALBANT...

Į ligoninę atgabeno pirmuosius sužeistuosius.-

Rusai skuba apieisti miestą.- Neatsargus žodis kainavo trims daktarams gyvybe.- Slepiuos, kad neišvežtų...

* * * * *

Mūšiai artėjo ir po vidurnakčio į Panevėžio žydų ligoninę atvežė apie penkiasdešimt sužeistų sovietų kareivių. Jie atrūdė nepaprastai išvargę. Daugelis net atsisakė nuo pirmosios pagalbos ir sumetė koridoriuje savo ginklus, krito į lovas nenusirengę.

Ryzio karininkė prie komendantūros Krylova atvyko drauge su sužeistaisiais. Ji pasirūpino, kad jų ginklai būtų užrakinti sandėlyje ir iš visų kareivių atėmė komunistų partijos nario biuletus, apsaugojimui jų nuo griežtesnės bausmės, jei patektų į vokiečių rankas.

Sužeistieji miegojo iki kitos dienos 3 val. po pietų, kai atvykė sunkvežimiai juos pasiėmė. Iš jų septyni sunkiai sužeisti buvo palikti ligoninėje prie kiekvieno jų pasodinus jauną merginą, iš Panevėžio rusų šeimų, mokančias kalbėti rusiškai. Ligoninės personalui buvo uždrausta kisti rankų prie sužeistųjų ir tik kartais budinti komjaunuolė pakviėdavo daktarą išvirkšti sužeistąjam vaistų. Tokiu atveju ji paduodavo kažkieno prirašytus vaistus ir sekė kiekvieną judesį. Mes beveik tarpusavy nesikalbėdavome. Nepasitikėjimas mumis buvo smarkiai rodomas.

DR. P. LEGECKAS

Vos spėjome išlydėti sunkvežimius su sužeistaisiais, vienas gydytojų išhalęs drebančiu balsu pasakė:

-- Draugė Krylova išpėjo mane būti pasiruošusiu rytoj vykti su sužeistaisiais į Maskvą. Kas daryti? Mano žmona laukia kūdikio.

Po pusvalandžio ligoninėje aš likau vienas. Visi gydytojai ir dalis personalo kažkur dingo.

Į ligoninę atgabeno tris sunkiai sužeistus panevėžiečius nuo sprogsios bombos, kuri pataikė į jų namą. Išbalęs atėjo ir žydų tautybės daktaras Markus, kuris man pasiskundė esąs peršautas į pilvą, kai vokiečių lėktuvas iš kulkosvaizdžio apšaudė gatvę.

Peršviečiau rentgeno spinduliais ir kulipka radau įstrigusią pilvo sienelėje. Matyti ji buvo rekošetinė, nes kitaip dr. Markus būtų buvęs vietoj užmuštas. Paskambinau į apskrities ligoninę, bet ten atsisakė suteikti pagalbą, chirurgai esą užimti sovietų karių operavimu.

Dr. Markus paprašė jį aptvarstyti ir atsigulė į lovą, surūkdamas palaukti iki rytojaus.

Vėlai vakare į pagalbą atėjo du gydytojai. Vienas jų senas žinomas Panevėžio daktaras Berensteinas, kuris išgirdęs Krylovos išpėjimą, man pasakė:

-- Aš sutinku čia pasilikti visą naktį, kad nepraleidus progos išvykti į Rusiją... Kai Hitleris ateis, jis mane su mailėliu išvays...

Jis pasiilko visą naktį ir pradėjo apžiūrėti atvykstančius sužeistuosius. Daugumoj tai buvo besitraukią sovietų pareigūnai bei mūsų milicininkai iš įvairių miestelių.

Anksti rytą dr. Markus išvykus į apskrities ligoninę, man paskambino sovietų komendantas, klausdamas kiek ligoninėje yra gydytojų. Matyti jam kas nors pranešė, kad ligoninės personalas išbėgė. Jam pasakiau kad esame trys gydytojai. Jis man išakė tuojau surinkti visus septynius sunkiai sužeistus sovietų karius ir pergabenti į apskrities ligoninę.

Į mano pastabą, kad neturiu jokių transporto priemonių jiems perkelti, jis pagrasino:

-- Žinokit, kad už šio įsakymo negreitą įvykdymą jūs būsitė griežtai nubaustas.

Išėjęs į gatvę radau vežiką ir pažadėjau jam po 10 rublių

už kiekvieno sovietų kareivio pervežimą, jei jis suras vežimą, kad galima būtų juos vežti gulincius.

Kol vežikas vežė pirmąjį sužeistąjį, atėjo kažkieno atsiųsti su neštuvais žmonės ir išnešė likusius.

Po kiek laiko sugrįžo vienas pabėgusių gydytojų. Jis pabūgo, kad dėl jo pasišalinimo iš ligoninės galės nukentėti tėvai. Nespėjome su juo pasisveikinti, kaip jo tėvas pranešė telefonu, matęs kitus tris gydytojus su iškeltomis rankomis varant gatvę. Po kelių sekundžių atbėgo išsigandusi sanitarė pranešdama, kad atėjęs sovietų karininkas su ginkluotais kareiviais ir reikalauja į koridorių susaukti visą ligoninės personalą.

Karininką radau tylintį. Jis rūščiai peržvelgė mus šaltu žvilgsniu ir tik pasakęs: "Na, žiūrėkite man!", apsisukęs išėjo. Vėliau man teko sužinoti, kad jis buvo atvykęs mus nubausti, bet pasikalbėjęs su sužeistaisiais kareiviais ir sužinojęs, kad jie yra gerai slaugomi, neišgirdęs iš jų lūpų jokio skundo, pasitenkino tik pagrasinimu.

Likę mes svarstėme, kas laukia suimtuųjų daktarų: Zemgulio, Mačiulio ir Gudonio. Norėjome gauti platesnių apie juos informacijų. Tuo metu mane telefonu pašaukė iš komendantūros. Man buvo įsakyta, palikus vienam daktarui budėti ligoninėje, kitiems trims tuojau prisistatyti į apskrities ligoninę. Pasitarę nutarėme, kad jaunas ką tik sugrįžęs gydytojas pasiliks čia, o aš su dr. Berensteinu ir dr. Golumbėku vyksime į apskrities ligoninę. Gatvėj radę vežiką, tylėdami pajudėjome pirmyn į nežinomybę.

Pakeliui, netoli savo kabineto aš išlipau, sakydamas, kad eisiu pas Raudonojo Kryžiaus viršininką dr. Didžiulį, paprašyti leisti man pasilsėti, nes nebeturiu daugiau jėgų dirbti.

Gatvės buvo tuščios iš buvo pavojinga vaikščioti nes patruleuoja sovietų kareiviai galėjo sulaikyti. Į butą bijojau eiti, tad pasukau į darbo kabinetą. Namų šeimininkė mane paslėpė pastogėje viename sandėliuke, kuriame buvo prikrauta senų baldų. Vakare mane aplankė žmona, atnešdama rūkalų ir maisto. Ji buvo basa ir kaimietiška apsirengusi, kad kas ne-

pažintų. Visą vakarą girdėjosi susišaudymai. Apie vienuoliktą yalandą vakaro gatvėse išgirdau motory užimą ir vokišką komandą...

Penktą valandą ryto šeimininkė išleido mane iš sandėliuko. Aš džiaugiausi, kad išvengiau išvežimo į Maskvą. Bet greitai patyriau, kad bolševikai ne visus gydytojus pasiėmė, tik vieną jauną gydytoją savanorį. Dr. Berensteinas pasiilko, nors pats norėjo važiuoti...

Išėjęs į gatvę su pasibaisėjimu išgirdau apie masinį lėtuvių išsudymą Panevėžio mieste, bolševikams traukiantis. Rūsy, kur NKVD tardydavo, buvo rasti septyni lavonai su baisiais kankinimo ženklais. Jų tarpe buvo trijų gydytojų ir slaugės Karevičienės lavonai.

Skubėjai pamatyti savo šeimą, ar neatsitiko jai kas blogo. Buvau pasiilgęs vaikų. Bet mane iškvietė į žydų ligoninę apžiūrėti sužeistų. Radau vieną rusų kareivį sunkiai sužeistą, kuriam buvo reikalinga gero chirurgo pagalba, bet deja, garsusis chirurgas dr. Zemgulys gulėjo nukančintas NKVD rūsy...

Viename kambary radau gulintį dr. Markų, kurį apskrities ligoninėje nebaigė operuoti.

Kai jis aną rytą nuvyko į apskrities ligoninę, jį paguldė ant operacijos stalo ir dr. Mačiulis su dr. Gudonu pasiruošė operacijai. Kai buvo padarytas pirmas pjūvis, į sąjį įbėgo slaugė Karevičienė maldaudama gydytojų palikti ją čia, paaiškinant, kad ji esanti reikalinga prie operacijos, jei rusai ją persekiotų. Kai vėliau sužinojau, ji kažkam neatsargiai išitarė: "Greit bus galas vargams, kai ateis vokiečiai". Po kiek laiko NKVD atėjo jos suimti, tad ji bandė pasislėpti operacinėje.

Po minutės rusų kareiviai išiveržė į operacinę ir pareikalavo Karevičienės. Chirurgai užprotestavo. Rusai sutiko palaukti už durų 10 minučių, kol bus baigta operacija. Dr. Mačiulis užtikrino juos, kad operacija ilgiau neužtruks. Bet vos tik rusai pašalinė iš salės, Karevičienė daug negalvodama išsoko per langą į sodą ir nubėgo užkrečiamųjų ligų barakų link. Rusai pajutę, kad jie apgauti, išiveržė į vidų ir įpykė išsivarė (Nukelta į 10 psl.)

Sportininkai kviečia visus P.L.B. Seimo proga atvykusius tautiečius-tes ir New Yorko visuomenę

Rugpiučio 30 d. į

LINKSMAVAKARĮ - ŠOKIUS

Erdviose GRAND PARADISE salėse,
320 Grand St., Brooklyn, N.Y.

Grojant Club Ten orkestrui

Pradžia 8.30 v.v. Įėjimas- \$ 2.00

VEIKS GAUSUS BUFETAS - BARAS

Šis šokių vakaras PLB Org.komiteto aprobuotas

RYTŲ SPORTO APYGARDA

Jei Grossette atrastas skeletas
yra žmogaus, gyvenusio prieš
10 milijonų metų...

GAL BŪT, BEZDŽIONĖ YRA KILUSI IŠ ŽMOGAUS

Tai nėra bezdžionė, ar koks "marsietis", bet mūsų protėvis "tarsier", gyvenęs žemėje prieš 10 milijonų metų...

Pradžioje šio mėnesio Italijoje, netoli Grosseto, žmogaus istorijoje buvo padarytas pats didžiausias atradimas. Ten rado žemės sluogsnyje, kuriam duodama 10 milijonų metų amžiaus, suakmenėjusį skeletą. Bale muziejaus konservatorius prof. Hurzeler, ištyręs skeletą, priėjo išvados, kad tai žmogaus, gyvenusio prieš 10 milijonų metų. Vėlesni tyrimai parodys, ar prof. Hurzeler neklydo.

Jei jis teisus, tai bus galutinai įrodyta, kad žmogus nėra kilęs iš bezdžionės, nes šios tame laikotarpy buvo žymiai blogiau išsivysčiusios ir, galbūt, bus pastatytas klausimas, ar kartais bezdžionė nėra kilusi iš žmogaus?...

Bent šiuo metu mokslininkai tam netiki. Paskutinė hipotezė yra ta, kad žmogus ir bezdžionė abu yra kilę iš vieno gyvio, gyvenusio daug seniau, bet vėliau kiekvienas tęsė evoliuciją savo keliu.

Šis Grossette atrastasis žmogijos protėvis, pavadintas "Tar-

sier", primena žiurkę iš antrosios eros, turįs dideles akis, mažas smegenis, trumpas rankas, ilgas kojas ir ilgą uodegą. Panašių neišsivysčiusių gyvulių randama ir dabar Sumatroje.

Vadinasi, kada buvo įsteigta ma trūkstantos grandies tarp labiausiai išsivysčiusios antropoidinės bezdžionės ir pirmųjų sinantropinių žmonių, staiga atrandama, kad šios grandies nebūta ir žmogaus atsiradimas žemėje nieko bendro neturi su bezdžionėmis.

Tai buvo vienas iš ilgiausių istorijos etapų, įsteigiant žmogaus kilmės.

1636 m. didelio išsimokslinimo airių arkivyskupas Usher nustatė pagal Bibliją, kad žmogus atsirado žemėje 4,004 m. prieš Kr. ir potvynis buvo 2,501 m. prieš Kr.

Bet 1868 m. Prancūzijoje Dordogne buvo atrastas žmogaus skeletas, pavadintas Cro-Magnon, gyvenusio apytikriai prieš 10,000 metų. Tačiau didžiausias atradimas buvo 1856

m. prie Dusseldorfo, Vokietijoje, vadinamo Neanderthal žmogaus, gyvenusio prieš 100,000 metų.

Šiandien Dordogne, tame priešistoriniame centre ant uolos stovi keista žmogaus statula: nuogas, apžėlęs kaip gorila, ilgas plaukai, atsikišusiais žandikauliais... Ir apačioje padėtas parašas: "Neanderthal žmogus. Taip skulptorius, pagal atrastą skeletą, bandė atvaizduoti Adomo protėvį, gyvenusį prieš 100,000 metų.

Neanderthal žmogus

PAMĖGO LENKUS

rus ir žmones iszmoke poteriu... Isz lenkiszku knigu wisa Lietuwos szwiesa, isz lenkiszku priklodu wisa musu krikszczioniszka padoribe ir Diewa baimė isztekėjo... Imdama nog Lenku tokes geribes, Lietuwa nebuwa niekiesk priesz Lenkus pažeminta... Taip Wieszpats Diewas Lietuwninkus ir Žemajczius buwa apweiczijzejes per wienibe su Lenkais" ir taip toliau, ir taip toliau...

Bet gana ir to! Tai taip rašė lietuvis mokslininkas, teologas, vyskupas, subrendęs jau 48 metų, vyras! Tuo tarpu kai lenkas mokslininkas prof. L. Kšivickis, išskeldamas į aikštę mūsų bočių darbus ir žygius ir atskleisdamas tamsios mūsų praeities uždangos kraštelių, apie lietuvių praeitį taip atsiliepia: „Lietuva turėjo savarankiškos originalės kultūros pradus. Buvo tai jaunas ažuolaitis, kuriam tačiau nebuvo lemta išaugti į tvirtą milžiną. Pačioje savo gyvenimo pradžioje nuvyto. Tariant, ji buvo užslopinta jau XIV, o gal dar ir XIII amžiuje. Greta prigijo kitokia civilizacija, iš kito kelmo išaugusi, persisunkusi krikščionybės ir feodalizmo dvasia?!“ O Karaliaučiaus prof. Engelis, atsiliepdamas apie lietuvių kultūrą, nušviesdamas tautos tragediją, sako: „Tai buvo turtinga ir prabangi kultūra, kurią vokiečių ordinas sugriovė, kai XIII amžiuje pradėjo nukariauti prūsus. Ir taip iš pagrindų varė atvertimą į krikščionybę, kad šita išsišakojusi ir nuostabiai aukšta kultūra šiandien yra be pėdsako nuaidėjusi ir žlugusi.“

O į senatvę susibičiuliavo su vienu suvaikėjusiu atsargos pulkininku ar generolu, Seinų apylinkės

A. VIENUOLIS

dvarininku šlėkta Paškevičium, kuris „kūrė“ pabažnas „giesmės šventas“ o vyskupas jas harmonizavo, ir nuostabiai darniai harmonizavo! Pagaliau 1902 metais, prieš pat mirtį, abu susidėję šleido — išspausdino Varšuvoje savo bendrą kūrinių „Spiewnik po božny“! Prieš paskutinį karą, lankydamas Žemaitijoje jo brolio Anupro įpėdinius, radau pas juos šito „Spiewniko“ didelį preslą. Matyti, neturėjo jis pasisekimo ir vietos lenkų bei lenkuojančių tarpe.

Karolina Praniauskaitė mirė 1859 metais, kai klierikas Antanas Baranauskas buvo paskirtas studijoms į Peterburgo dvasininkų akademiją. Mirė, turėdama vos 28 metus ir būdama už A. Baranauską tik trejais metais vyresnė. Kaip ji pergyveno giminių pasipriešinimą tekėti už muziko vaiko — mes nežinome. Žinome tik tiek, kad ji mirė ne Telšiuose, ne tėvo dvare, o arčiau Anykščių, arčiau A. Baranausko, Utėnoje pas savo dėdę kanauninką Otoną Praniauską. O kanauninkas, nežinia, ar Karolinai prašant, ar be jos prašymo, pasikvietė iš Anykščių į Utėną klieriką Baranauską. O A. Baranauskas, savo „Kėlionėj Peterburgan“ K. Praniauskaitės ir nepaminėjęs, rašė:

Utėnoį šėdėjau per keturias dienas,
Dilžonai ejo trėskart per tas dienas.
Maņ ten gera buvo: pasilėjau dykas,
Kaip sūnų mylėjo mane kanauninkas...

O apie Praniauskaitę vėl niekur nė žodžio! O ir vėliau, baigęs Peterburgo akademią, būdamas užsienyje, būdamas kunigu, pavyskupiui ir vyskupu, niekur nemini savo „Siostry w bogu“, nors savo laiškuose į brolius labai domėdavosi ir sielodavosi Liūdiškių Kairių šeimos likimu. Su pačia gi Cicilija Kairiūčia susirašinėjo iki jos mirties.

Nuo Cro-Magnon ir Neanderthal žmogaus atradimo mokslininkai nenustojo gilintis į žmogaus ir bezdžionių kilmę. Jie priėjo išvados, kad svarbiausias ženklas, kuris skiria žmogų nuo bezdžionės tai galvos kaušo talpumas ir smegenų svoris. Kai orangutangų galvos kaušas yra 410 kub. cm. talpumo, šimpanzės 390, gorilos 500, priešistorinių žmonių kaušai viršija 1000 kub. cm., o dabartinio žmogaus yra tarp 1200 ir 2000 kub. cm.

Šiandien jau žinoma, kad mūsų žemė egzistuoja šimtai milijonų metų ir nustatyta jos formavimosi chronologinė tvarka. Po primityvinės eros tęsėsi 500 milijonų metų kol garai virto vandenynais. Antroji era tęsėsi 180 milijonų metų dideliame tropikaliniame karšty, kurioj jau pasirodė žvėžės, vėžiai ir kai kurie žinduoliai. Po jos seka terciario ir terciarioji era, užsitęsusi 70 milijonų metų su tokiais baisybėmis kaip plesiozaurai, dinozaurai, mosozaurai, brontozaurai ir keliais nedideliais žinduoliais, kaip atrastoji tarsier skeletu, kurių kilmė yra apie 30 milijonų metų nuo Grossetto žmogaus, kurį dabar atrado prof. Hurzeler.

NIEKAS NEVAŽIUOKIME Į SANTAROS SUVAŽIAVIMĄ

Jeigu jūs ir aš esate tame būrelyje, kuris nieko kito nemato ir nenori matyti kaip tikrai savo virtuvės langą ir nieko negirdėti kaip tikrai gatvių triukšmą -- tai mes geriau nevažiuokim į tą Santaros suvažiavimą. Nuėikim mes geriau į kiną, pavalgykim "pop-corną", parūkykim cigaretę parke, ir grįžkim namo žiūrėti televizijos.

Suvažiavimas, man visi sako, įvyks rugsėjo 5-6-7 d. d. Tabor Farmoje, Sodus, Michigan. Tai jau penktas Santaros suvažiavimas, kuriame dalyvaus tarp matytų ir girdėtų veidų (Mieželio, Sabaliūno, Kavolio, Adamkavičiaus, t. t.) ir keli rečiau matyti, nors ir gal nemažiau žinomi: Bronys Raila, rašyt. A. Škėma, Kostas Ostrauskas, R. Viešulas ir kiti. Ir kaip santariečiai savo savo spaudoje: "Susirinkus Tabor Farmoje, sprendžiamie savo organizacines problemas, visuomeninius bei kultūrinius klausimus... Esame tikri, kad suvažiavimas bus įdomus kiekvienam."

Zinoma jie mano, kad suvažiavimas bus įdomus kiekvienam, bet gal pastebėjote, jie neduoda nei jokios garantijos, kad jis bus įdomus visiems. Aš, zinoma, norėčiau turėti garantiją -- pav. kaip tą kurią aš su žmonele gavau pirkdamas naują saldytuvą.

Taip pat nereikia pamiršti, kad tas Baciūno sodas yra taip toli nuo New Yorko -- per tas dieneles aš galėčiau gerai nusigerti mūsų Piliėčių Klube ir gal būtų net pigiau. Suvažiavimo svečiai moka \$7.50 (dieną, patys santariečiai moka tikrai po \$5. Faktas, kuris aiškiai išreiškia Santaros netolerantiškumą!

Nuostabu irgi, kad Santara ne visus mūsų nori tenai, turime pirmą pranešimą kažin ko kiam tai Gabrieliui Gedvilai, 6048 S. Ingleside Ave., Chi-

cago 37, Ill. Mat jis advokatu bestudijuojas ir nori pažūrėti, ar mes esame pageidaujami ar ne. Pereitais metais tenai buvo tiek daug žmonių, kad negalėjau aš rasti savo žmonelės -- o vaikus tikrai radom po kelių dienelių.

Reiškia, Santara nenori, kad mes tenai pasimestum -- o tie, kurie, kaip aš, važiuoja vien tikrai ballavoti, tenai visai nebūtu. Tolerancija?!

Taip pat ten įvyks kažin kiekie tai Santaros kursai (rugs. 2 d.), kuriems vadovaus Vytau-

tas Kavolis. Teisybę pasakant aš manau, kad iš tų kursų išaugs vien tik Santaros vadukai -- ir jų kas met daugėja. Kas bus jeigu Santara beliks vienintele studentų organizacija už kelių metų? Kodėl ne, -- su tiek daug vadukų?!

Santara sako, "Pakartotina prašome nieko nedelsiant painformuoti savo narius apie suvažiavimą ir sąlygas, lauksime jūsų atsakymo iki rugp. 20 d."

Gabrieliu Gedvilai! Valda! Adamkavičiau! Ir visi jūs kiti!

Iš A. Vienuolio atsiminimų

Ar ne pati Karolina tik bus paprašiusi savo „gerojo“ dėdės kanauninko pakviesti iš Anykščių Antaną Baranauską, nors jau ir klieriką, paskutinį kartą su juo pasimatyti?! Gal ir pačiam kanauninkui pagailo per „jo“ kaltę sugriauto dviejų jaunų žmonių gyvenimo. Jei su vienu jų atsirevanšavo, kompensuodamas jį keturių klasių Telsių gimnazijos diplomu, tai su kitu, su savo mylima giminaite, jau niekuo nebegalėjo atsilyginti, nieko nebegalėjo jai padėti, nebent, kad leido savo pakajuose jiems abiem paskutinį kartą pasimatyti, o vėliau pastatė ant jos kapo medinį kryžių — paminklą su užrašu: „Piewczyni Zmudzi, roskosznej krainy, Karoline Pranewskej 1830—1859)r.“ O apacioje:

Te dainelė ši skambės
Ponui Dievui ant garbės.
Jo šventųjų pagerbimui
Ir bičiulio atminimui.

(Iš lenkų kalbos vertė Just. Marcinkevičius)

O 1872 metų 20 liepės „Tygodnik Ilustrowany“ Nr. 238 poetas A. E. Odynecas taip apie poetę Karoliną Praniauskaitę parašė:

Štai paukštelis
Ant šakelės,
Niekas jo nebaido:
Kas išgirsta,
Neužmiršta
Jo dainelės aidą.

(Iš lenkų kalbos vertė Just. Marcinkevičius)

Klierikas Antanas Baranauskas galėjo užsimiršti ir savo širdies skausmą gydyti Varnių seminarijoje, Peterburgo dvasininkų akademijoje, galėjo išsiblaškinti su savo jaunystės talentingu draugu Klemensu Kairiu, galėjo žavėtis jo graziabalsių sesučių daino-

Santaros ir Sviesos organizacijų atstovai dalyvavusieji Santaros Filisterių ir Sviesos suvažiavime prie Clevelando, rugpjūčio 27-28 d. d. Tai buvo pirmas tų dviejų organizacijų, susijungusių vienoje federacijoje bendras suvažiavimas, kuriame susirinko iš visų Amerikos vietų nors gana mažas, bet energingas būrelis atstovų.

Aš dabar jau sakau, kad nei aš nei žmonelė nei sūneliai mano tenai nebus. Aš ir žmonelė prie baro Piliėčių Klube, vaikai pas Ginkų prie "Ice-cream sodos". O jūs visi kiti -- važiuokite sau! Man taip ir svarbu, "Eiii! Prana! Dar vieną buteliuką to vokiško alaus! Ahhh. Skanu. Į sveikatą!" Zizas

Rugsėjo 5-7 d. d. Tabor Farm, Michigan, laukiamas penktas iš eilės visuotinis meti-

nis Studentų Santaros suvažiavimas. Ten pat rugsėjo 2 d. prasidės jaunesniems studentams visuomeninės veiklos kursai. Šiame suvažiavime norima atkreipti dėmesį ne į trūkumus Lietuvybėje, bet į jos išteklius ir tam planuojama praveisti debatus. Paskaitininkais pakviesti Bronys Raila, A. Škėma, K. Ostrauskas, R. Viešulas ir k.

Visais suvažiavimo reikalais kreiptis į vietinius Santaros skyrius, arba į L. Sabaliūną.

Studentė Lionė Liškūnaitė, kuri yra Santaros gana įspūdingas grožio turtas, laimėjusi kelius grožio titulus, aiškiai reiškiasi Santaros darbuose ir šiuo metu studijuoja Illinois Universiteto mokytojų kursuose. Jos pasikalbėjimas su Santaros biuletenio Zvilgsnių redakcija apie savo gyvenimą bus išspausdintas sekančiame biuletenio numeryje, kuris išeis iš spaudos per Santaros visuotinį suvažiavimą rugsėjo 5, 6, 7 d. d. Tabor Farmoje, Michigan. Pati Lionė Liškūnaitė su C. V. Santaros pirminku V. Adamkavičiu priims visus svečius.

mis, guostis simpatingos Cicilijos jam rodomu palankumu. O kuo galėjo pasiguosti Karolina Praniauskaitė, pasilikusi Telsiuose, savo tėvo dvare, gobšių giminaičių šeimoje, arba kad ir Utenoje dėdės kanauninko klebonijoje? Gal ji tyčia persikėlė į Uteną, kad būtų arčiau Anykščių, kur gyveno ar dažnai atsilankydavo pas tėvus jos mylimas dainius ir širdies vienintelė paguoda Antanas Baranauskas, nors jau ir klierikas. Jei ne jos dėdė ir giminės, gal ir ji, pakilusi dvasia, būtų atsigavusi ir kūnu, o Antanas Baranauskas, išvengęs dvasininko sutanos, be abejo, savo kūryba būtų prilygęs Adomui Mickevičiui ir iškėlęs Lietuvos vardą, kaip „Pono Tado“ dainius išaukštino lenkų. Į senatvę ir pats pasekė sulenkėjusių ponų Praniauskų pėdomis ir apšaukė aušrininkus litvomanais, lenkų — lietuvių vienybės ardytojais. Apšaukė niekadėjais tuos, kurie pasiryžo prikelti iš ilgo miego savo tautą, atgaivinti jos kalbą ir seną kultūrą... Ne atgimstančia šviesa jam pašvietė „Aušra“, o viduramžių tamsybė!!!

* * *

Prieš išleisdami sūnų į Peterburgą, Liūdiškių Kairiai iškėlė „bunkietą“. Sukvietę visus gimines, kaimynus, kunigus, Anykščių bažnyčios kantarkas ir savo bičiulius. Buvę pakviesti ir Antano tėvai, nors pirma Kairiai, kaip valakininkai, su Baronais, dziasincininkais, nesibičiuliavo. „Bunkietas“ buvęs labai šumnas. Iš pradžių Anykščių bažnyčioje visi pakviestieji išklause mišių šventų už gyvus ir mirusius Kairių familijos narius. Iš bažnyčios visi nuvažiavę į Liūdiškius.

Kairiai turėjo keturias dukteris ir vieną sūnų Klemensą, kad ir baigusį Varnių seminariją, bet į kunigus dar neįšvęstą, nes neturėjęs reikiamų metų.

Dukterį Ciciliją Kairiai ruošė broliui, būsimam kunigui, už gospadinę ir leido ją į Anykščius, pas

Dr. Legeckis...

(Atkelta iš 5 psl.)

chirurgus į koridorijų su iškeltom rankom. Dr. Zemgulis, išgirdęs triukšmą, išėjęs iš kabineto bandė išsiaiškinti, bet rusai susukę, "tu irgi toks pat", nusivarė kartu. Varant pro vartus, Karevičienė juos pamatė ir pribėgusi prie rusų pradėjo šaukti, kad jie nekalt, kad ji viena kalta, kad juos paleistų ir tik ją vieną imtų. Rusai pasiėmė ir ją, bet gydytojų nepaleido.

Verta paminėti, kad areštavus gydytojus, vienas ligoninės tarnautojų bandė telefonu pasiekti rusų komendantą ar Raudonojo Kryžiaus viršininką dr. Didžiulį, dėl skubios pagalbos sulmtiesiems, bet budėjęs prie telefono 14 metų komjaunuolis su revolveriu rankoje neprileido prie telefono. Dėl šio dalyko vėliau panevėziečiai labai pyktinosi ir jo mokyklos draugai sekė jo slapstymosi vietą, kol jis tragikali žuvo nuo jų rankos. Šis komjaunuolis buvo dr. Didžiulio sūnus.

Tokiu būdu dr. Markus, chirurgus išvedus iš operacinės, turėjo pats užsisūti savo pilvą ir šiaip taip aptvarstęs save, nuliupo nuo operacijos stalo ir grįžo į žydų ligoninę.

Cia jis man pasiskundė:

-- Nezinau ką daryti. Vokiečiai mūsų neapkenčia. Eisiu pas motiną.

Ir jis išėjo iš ligoninės ranką laikydamas prie pilvo. Daugiau jo nemačiau.

Vėlai rudenį jis atėjo iš miškų, sulysęs, apžėlęs, apdriskęs ir priėjęs Panevėžio mieste prie sėnyvo policininko, paprašė jį nuvesti į policijos būstinę. Panevėžy tuo metu jau nebebuvo žydų. Getho jau seniai buvo likviduotas.

Policininkas pažino dr. Markų ir siūlė jam grįžti į mišką.

Šis policininkas, tur būt buvo vienintelis Lietuvoje, kuris savo pareigose sugebėjo išsilaikyti nuo Smetonos laikų pradžios per pirmąjį bolševikmetį ir načių okupacijos metu, dėka

MŪSŲ PROSENELIŲ...

(Atkelta iš 3 psl.)

kad visa gamta yra pilna slap-
tų, galingų nesuprantamų jėgų.
O tos jėgos kur kas galingesnės
už žmogaus jėgas. Vienos jė-
gos geros, teikia žmogui palai-
mos bei džiaugsmo, kitos --
blogos, neiškiapčios mirtį ir vi-
sokias nelaimes.

Saulė linksmai šviečia, šil-
do ir gaivina visą gyvį, o per-
kūnas baisiai trenkia, blyksi
zaibai. Tatoi mirties pranašas.
Todėl saulę laikė gerosios jėgos
reikėja, dievo dukryte, o per-
kūnas -- rūšciosios. Aplamai,
senovės lietuviai laikydavo die-
vybėmis saulę, mėnulį, žvaigž-
des, žemę, vėjus, griausmą,
ugnį, miškus, ežerus, kalnus,
medžius, gyvulius ir kitus pa-
darus. Visa gamta jam rodėsi
esanti šventa, dvasių būklas, ir
jis tai gamtai meldavosi to-
kia, kokią aplink matydavo.

MĖNESIENA IR MIRUSIEJI

Be to, jie tikėdavo, kad
gražioje mėnesienose naktyse
pasirodydavę mirusieji. Būdavo
ištiesi šventi miškai, kuriuose
nei kirsti, nei šakų laužyti ne-
buvo galima. Čionai naktimis
rinkdavęsi klajoklės vėlės, zve-
jų mergelės skepduolės, miški-
nės, upinės, visokie dievų sū-
neliai ir dukrelės pasižokti. Ve
kaip apie tai dainuojama seno-
vės dainelė:

Po klevėliu šaltinėlis,
Kur dieno sūneliai
Ateina žokti mėnesienoj
Su dievo dukrelėmis.

Bet labiausiai mūsų prose-
liai garbindavo ugnį. Ji žybsė-

savo nepaprasto takto ir sugyve-
nimo su žmonėmis.

Bet dr. Markaus nervai jau
buvo pairę ir jis nesidavė poli-
cininko įtikinėjamas vėl pasi-
slėpti. Jis norėjo, kad būtinai
tas policininkas, o ne kitas,
padarytų jam paskutinę paslau-
gą.

davo zaibuojant ir buvo nely-
ginant koks tarpininkas tarp
dangaus ir žemės, lyg koki
slaptos dievų kalbos jėga. Kiek-
vieno lietuvių pirkioje rusėjo
šventa ugnelė, arba gabija.
Namų šeiminių pareiga bū-
davo žiūrėti, kad ugnelė neuž-
gestų, nes tai reikštų namams
nelaimę.

**Nepamirškite
atnaujinti
prenumeratos**

WHITE'S DRUG, INC.
Mes siūnčiame įvairius
vaistus jūsų giminėms
Lietuva
29 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.
PL 4-0110

VALLY'S
Restaurant

Savininkai
JUOZAS VALKAUSKAS

ir

JONAS SRUGIS

Vieta, kurią lanko visi --
senieji, čia gimusieji ir
naujieji lietuviai.

865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. Plaza 3-9838

JOHN BALTADUONIS
Frankford Avenue

C A F E

1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja dau-
giau kaip 20 metų.

280 CHESTNUT STREET
New Britain, Connecticut
Telefonas: 9-1181

J. Markiewicz

AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktorai
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Connecticut
Telefonas: LOcust 2-9229

NORITE GEROS -- MENIŠKOS FOTOGRAFIJOS

Portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų - vestuvių,
krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų.

Jums geromis sąlygomis padarys
VYTAUTAS MAZELIS
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HY 7-4677

TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS

AUGUST TRAUN, Savininkas

N. E. Cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas POplar 9-9352

Pasinaudokite mūsų nuolaidomis,
ruošdami pakietus į Lietuvą.

IVAIRIAUSIOS MEDŽIAGOS DRABUŽIAMS
Didžiausias pasirinkimas

H. KOEN

111 DELANCEY ST., NEW YORK 2, N. Y.
(Tuojau už Williamsburgo tilto)

Ar Jūs
Nepermokate

už savo automobilio apdraudą?

Virš 21,000,000 automobilių savininkų
moka daugiau, negu reikalinga.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras,

Jūs esate kvalifikuotas:

Dideliam apdraudos sutaupymui,

geresnei savo apsaugai ir

greitesniam patarnavimui,

reikalaujant nuostolių atlyginimo.

Kreipkitės:

ALBERT F. PETERS

(PETRAUSKAS)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

116-55 Queens Blvd., Forest Hills 75, N. Y.

Tel. VI 3-1477

NAMŲ ADRESAS:

106-55 95th Street, Ozone Park 17, N.

Lietuvių vadovaujama

Schuyler Savings & Loan Association

OF KEARNY, N. J.
įsteigta 1924 m.

24 Davis Avenue

Telefonas WY 1-7260

Kearny, N. J.

Atdara kasdien, išskyrus šeštadienius, šventadienius,
nuo 10 v. r. iki 3 v. p. p. Penktadienių vakarais nuo 6
iki 8: 30 v. v.

KAPITALAS \$1,700,000

MOKAMA 3%

Apdrausta iki 10,000 dol.

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus,
įvairiausiai apdraudos reikalais, federalinių ir
valstybinių taksų (INCOME TAX) užpildyti, pirkimui
piniginių perlaidų (MONEY ORDERS).

kreiptis

HAVEN REALTY

Joseph Andrusis Insurance

87-09 JAMAICA AVENUE

WOODHAVEN 21, N. Y.

TEL. VI 7-4477

Kasdien - 9 val. ryto iki 9 val. vak.
Sekmadieniais - 1 val. p. p. iki 5 val. vak.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

BANGA TELEVISION

V. ZELENIS, Sav.

34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
(Prie Crescent St.) Tel. AP 7-0349

PARDUODAMA SU NUOLAIDA:
Televizija, radijas, HI-FI fonografai (tape re-
corders), oro vėsintuvai, langams ventiliatoriai,
dulkių siurbliai ir t. t.

TAISOMA: televizija, radijas, HI-FI.
Darbo valandos kasdien iki 7 v. v.

Lietuviai Advokatai

ST. BRĖDIS, Jr.
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Alplegate 7-7083

CLEMENT A. VONET
(Vokietaitis)
41-40 74th STREET
Jackson Heights 73, N. Y.
NEwton 9-6620

A. J. WESLAN
16 Court Street
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-6116

A. ANDRIUSKEVICIUS
Daikrodininkas - Juvelyras
Didelis pasirinkimas
BRANGENYBIU
485 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-2338

BILL'S BAR
(Buv. Atletų Klubas name)
W. OSIPASKAS
Savininkas
Geri gėrimai, geras maistas,
draugiška atmosfera
168 MARCY AVENUE
Brooklyn 11, N. Y.
EV 4-9709

PARK FLORIST
MATTHEW MAZEIKA,
Savininkas

Gėlės pristatomos į bet
kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
(Škersai nuo Haven teatro)

WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. VIRginia 9-3112

PASINAUDOKITE RETA PROGA

Buvo \$93.50

Dabar \$44.50

**KAINOS MŪŠŲ KRAUTUVĖJE DABAR
NUMUŠTOS 50%**

GERIAUSIOS RŪŠIES LOVOS IR MATRACAI

**CYPRESS BEDDING
& MATTRESS CO.**

3427 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

(Tarp Lincoln ir Nichols Ave.)
Telefonas: AP 7-8802

RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misiūnai, sav.

Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
Ivairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRginia 3-3544

**REPUBLIC WINE
& LIQUOR STORE**

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAIČIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-2089

**LIETUVIŠKA DUONA - LIETUVIŠKAS SŪRIS
LIETUVIŠKOS DEŠROS IR SKILANDŽIAI**

JONAS ANDRULIS
Michigan Farm Cheese, Inc.
Fountain, Michigan

PETRAS LISAUSKAS
64-09 Clinton Avenue
Maspeth, New York

LITHUANIAN BAKERY
131 Inslee Place
Elizabeth, New Jersey

Norintieji įsigyti šių skanių lietuviškų produktų, kreipiasi į jų gamybos genera-
linį atstovą **PETRA LISAUSKĄ**, 64-09 Clinton Avenue, Maspeth, New York.

Tel. TW 4-8087

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedejas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. VIRginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR Tel. EVergreen 7-4774

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Kopyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius
įvairiems reikalams.

VIENYBĖ

Juozas Tyšliava, Vienybės redaktorius ir leidėjas, aplankęs lietuvių kolonijas Amsterdame, Rochestery, Clevelande ir kt., šią savaitę grįžta į New Yorką.

Rūta Beržanskaitė, iš Elizabeth, N. J., praėjusią savaitę įvykusioje Liet. Atsiminimų Radijo valandos gegužinėje Jamaicoje buvo išrinkta Miss Lithuania. To pat gegužinėj polkos kontestą laimėjo B. Mackeliūnaitė ir A. Malakas, Tango kontestą -- Olga ir Vyta. Nakutavičiai.

J. Makauskis praneša, kad PLB Seimo koncerto bilietai nuo rugpiūčio 26 d. bus parduodami Carnegie Hall kasoje, 7th Avenue ir 57th Street, New Yorke.

Senatorius P. Bush iš Conn. kalbės PLB seimo užbaigimo bankete. Jis yra įtakingas senato sluogsniuose ir didelis lietuvių draugas. Taip pat bankete kalbės J. Kajeckas, Lietuvos atstovas Washingtone.

Prel. J. Balkūnas pasakys pamokslą laike pamaldų Sv. Patriko katedroje, kuriomis bus paminėta šv. Kazimiero gimimo sukaktis. Pamaldas laikys vysk. V. Podolskis. Šios pamaldos yra PLB seimo programos dalis.

Muz. J. Zukas seimniam koncerte Carnegie salėje vargonais išpildys lietuviškos muzikos pynę.

J. Bieliūnas, A. Diržys ir L. Staškevičius, Venecuelos liet. bendruomenės atstovai PLB seime, šiomis dienomis atskrenda į New Yorką.

Kun. Kazlauskas, Anglijos liet. bendruomenės atstovas, atvyksta į New Yorką ir dalyvaus seime.

Vladas Mučinskas, American Express turizmo skyriaus vedėjas New Yorke, su žmona Adele išvyko atostogų į Bermudų salas.

Jonas Krunklys, atostogaudamas Chicagoje, aplankė Bartkus ir Oną Koliene.

Algis Budrys, Lietuvos gen. konsulo sūnus, parašė naują fantastinę apysaką -- Who? (Kas?), kurią išleido Pyramid Books leidykla New Yorke. Joje rašoma apie sovietų ir vakariečių įtaką erdvėje.

Dail. V. Vizgirda, PLB seimo metu rengiamos parodos komisijos pirmininkas, lankėsi Kanadoje.

Kazys Kulas siunčia sveikinimus iš lietuvių vasarvietės Druskonie Hall, Andes, N. Y., kur jis su žmona Barbara atostogauja.

K. Sakalauskas, liet. siuvėjų sekretorius, praneša, kad rugpiūčio 27 d. 5 val. 30, Unijos patalpose, 11-27 Arion Pl. Brooklyne, įvyks mėnesinis lietuvių siuvėjų 54 skyriaus susirinkimas.

Dr. V. Cekas yra susirgęs. Gydoši Bay Shore ligoninėje, kurioje jis dirba kaip gydytojas.

P. Narvydas, kuris šiuo metu atostogauja Sunderlande, Mass., rašo, kad "mokinasi" žemdirbystės ir pirmoji pamoka -- agurkų rinkimas, gana vargingai sekėsi.

V. Avižonienė, iš Bay Shore L. I., išvyko savaitei į Philadelphia pasitarti su specialistais savo sveikatos reikalais.

Iškilmingas banketas

PLB Seimo metu, po kelių dienų įtempto darbo, po visos eilės posėdžių, rugpiūčio 31 d., sekmadienį, 7 val. vak. Statler viešbučio salėje, 7th Ave. ir 32nd St., New Yorke, įvyks iškilmingas banketas, kuriame dalyvaus Lietuvos atstovas Washingtone, senatoriai, kongresmanai, aukštieji JAV pareigūnai bei lietuvių vyskupai. Po banketo 9 val. vak. bus šokiai. Į banketą įėjimas 10 dol., į šokius 2 dol.

Norintieji bankete dalyvauti, prašomi pasiskubinti iš anksto iki rugpiūčio 27 d. įsigyti bilietus ir rezervuoti stalus, krepiantis į Ir. Banaitytę, 192 Arlington Ave., Brooklyn 7, N. Y., telefonas MI 7-6247.

APAČIOJE: banketui ruošti komisija buvo susirinkusi posėdžiui Vienybės patalpose: iš kairės į dešinę M. Varnienė, A. Korsakaitė, J. Maurukas, E. Cekienė, komisijos pirmininkė L. Bieliukienė, R. Frankaitė, I. Banaitytė ir A. Vakselis.

(V. Gedgaudo nuotrauka)

K. Steponavičius, "Pirmyn" choro vadovas, kuris pasidalindamas su A. Mikulskiu, Čiurlionio Ansamblio vedėju, diriguos PLB Seimo proga rengiamam koncertui Carnegie Hall, New Yorke, rugpiūčio 31 d. Be Pirmyn Choro ir Čiurlionio Ansamblio, taip pat dalyvaus Dainavos Ansamblis iš Chicagos ir Varpo Choras iš Toronto, Canada. Solistais bus J. Krištolaitytė, A. Stempuzienė, S. Salna ir A. Brazis.

Lietuvių diplomatų pobūvis

Rugpiūčio 28 d. New Yorke, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo metu, yra kviečiamas buvusių Nepriklausomos Lietuvos diplomatinės bei konsularinės tarnybos pareigūnų suvažiavimas ir bendras draugiškas privatus pobūvis.

9 val. ryto už mirusius ir nukankintus diplomat. bei konsularinės tarnybos pareigūnus

Šv. Patriko Katedroje pamaldos, kurias atlaikys J. E. vysk. V. Brizgys.

2:30 val. bendras dalyvių susitikimas Baltic House patalpose, 131 East 71st Street.

Iniciatorių vardu pasveikins dr. P. Vileišis. Susirinkusiems žodį tars Lietuvos min. Washingtono J. Kajeckas, LLK-to pirm. min. V. Sidzikauskas ir

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

● Rugpiūčio 27 d. 5:30 v. v. Unijos patalpose 11-27 Arion Pl. Brooklyne, įvyks Lietuvių Siuvėjų 54 skyriaus mėnesinis susirinkimas.

PLB SEIMAS

● Rugpiūčio 28: 10 val. rytą PLB Seimo atidarymas Statler viešbutyje, 7th Ave., 32nd and 33rd Street, New Yorke. 12 v. dieną spaudos parodos atidarymas Statler viešbutyje. 4 v. p.p. meno parodos atidarymas Riverside muzėjuje, W. 103rd Street ir Riverside Dr., New Yorke. 7:30 v. v. kamerinės muzikos koncertas Riverside muzėjuje.

● Rugpiūčio 29: visą dieną PLB Seimo darbo posėdžiai Statler viešbutyje.

● Rugpiūčio 30: 10 val. rytą PLB Seimo darbo posėdis Statler viešbutyje. 12 val. dieną sporto šventės atidarymas. 3 val. p. p. PLB Seimo iškilmingas posėdis Statler viešbutyje.

● Rugpiūčio 31: 10:30 v. rytą iškilmingos pamaldos už Lietuvą Sv. Patriko katedroje, 5th Ave. ir 51st St., New Yorke. 2 v. p.p. PLB Seimo koncertas Carnegie Hall, 7th Ave. ir 57th St., New Yorke. 7 v. v. PLB Seimo pabaigtuvių iškilmingas banketas ir šokiai Statler viešbutyje.

VLIKo pirm. dr. A. Trimakas. 5:45 val. vakare Stockholm Restaurant, 151 West 51st St. bus bendras pobūvis, kuriame visi yra maloniai kviečiami dalyvauti. Mokestis už pietus \$5.00 asmeniui.

